

Rektor vid Mittuniversitetet

Avdelning
UtvärderingsavdelningenHandläggare
Katarina Nordström
08-563 087 38
katarina.nordstrom@uka.se

Granskning av kvalitetssäkringsarbetet avseende utbildning vid Mittuniversitetet

Beslut

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) beslutar att ge Mittuniversitetet det samlade omdömet godkänt kvalitetssäkringsarbete med förbehåll.

Lärosäten vars kvalitetssäkringsarbete fått det samlade omdömet *godkänt kvalitetssäkringsarbete med förbehåll* uppfyller inte samtliga bedömningsområden som UKÄ tagit fram. Dessa utgår ifrån högskolelag, högskoleförordning och *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)*, 2015¹. Bristerna är av sådan omfattning att bedömargruppens uppfattning är att lärosätet kan åtgärda dessa inom två år. Mittuniversitetet ska därför senast 4 april 2025 inkomma med en redogörelse för de åtgärder som vidtagits. UKÄ tillsätter en bedömargrupp som följer upp de åtgärder som vidtagits. Om lärosätets kvalitetssäkringsarbete fortfarande inte bedöms vara godkänt efter den uppföljande granskningen kvarstår omdömet godkänt kvalitetssäkringsarbete med förbehåll. Någon ytterligare uppföljning av lärosätets kvalitetssäkringsarbete genomförs inte.

Ärendets hantering

UKÄ granskar perioden 2017–2023 kvalitetssäkringsarbetet vid samtliga lärosäten som ger examina på högskolenivå. Granskningarna utgår ifrån de krav som ställs i högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100) samt i ESG. Se *Vägledning för granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete*. Uppdraget ligger inom ramen för det nationella systemet för kvalitetssäkring av högre utbildning (*Nationellt system för kvalitetssäkring av högre utbildning. Redovisning av ett regeringsuppdrag*, Rapport 2016:15).

För granskningen av Mittuniversitetet har UKÄ efter ett nomineringsförfarande utsett en bedömargrupp bestående av sakkunniga, en studentrepresentant, en doktorandrepresentant och en arbetslivsföreträdare.

¹ Se även UKÄ:s översättning *Standarder och riktlinjer för kvalitetssäkring inom det europeiska området för högre utbildning (ESG)*, 2015.

De underlag som ligger till grund för bedömningen framgår av bedömargruppens yttrande. Utifrån underlagen har bedömargruppen redovisat en bedömning med vidhängande motivering av nedanstående bedömningsområden (se bedömargruppens yttrande).

Bedömningsområden:

- styrning och organisation
- förutsättningar
- utformning, genomförande och resultat
- jämställdhet
- student- och doktorandperspektiv
- arbetsliv och samverkan.

I bedömargruppens yttrande ges även ett förslag till samlat omdöme.

UKÄ har innan det slutliga yttrandet formulerats skickat bedömargruppens preliminära yttrande till lärosätet på delning, för att korrigera eventuella faktafel. Delningstiden var fyra veckor. De svar som lärosätet inkom framgår av bilaga 4 i yttrandet. Bedömargruppen har tagit del av lärosätets svar, och i de fall där bedömarna gjort bedömningen att det varit relevant har ändringar gjorts i yttrandet.

Universitetskanslersämbetets bedömning

Med utgångspunkt i bedömargruppens förslag ger UKÄ lärosätets kvalitetssäkringsarbete det samlade omdömet godkänt kvalitetssäkringsarbete med förbehåll. UKÄ:s samlade omdöme redovisas i bilaga 1.

Beslut i detta ärende har tagits av tillförordnad myndighetschef Annika Pontén efter föredragning av utredaren Katarina Nordström i närvaro av gruppchef Viveka Persson, verksamhetsstrateg Per Westman och gruppchef för kommunikation Martin Wincent.

Annika Pontén

Kopia till:
Bedömargruppen
Studentkår vid lärosätet

Bilaga 1: Samlat omdöme

Lärosäte	Samlat omdöme
Mittuniversitetet	Godkänt kvalitetssäkringsarbete med förbehåll Universitetskanslersämbetet instämmer i bedömargruppens ställningstagande. ”Sammantaget visar underlagen att kvalitetssäkringsarbetet kan godkännas med förbehåll. Bedömningsområdena styrning och organisation, utformning, genomförande och resultat, jämställdhet samt student- och doktorandperspektiv bedöms som inte tillfredsställande. Underlagen visar att kvalitetsarbetet är ambitiöst, men med en otydlighet i fråga om avgränsningar och utan tillräcklig systematik och ändamålsenlighet i tillämpningen. Kvalitetsarbetet behöver ges större utrymme i verksamhetsdialoger på olika nivåer. Bedömargruppens uppfattning är att lärosätet kan åtgärda brister i dessa bedömningsområden inom två år. Bedömargruppen upplever att det inom lärosätet finns ett stort engagemang i arbetet med kvalitetsfrågor, med en decentraliserad och kollegial beslutsstruktur som borgar för att många är involverade. Det finns delaktighet och förståelse för den egna rollen samt en stark kvalitetskultur där kollegiala värden och principer gäller för styrning och beslut, enligt bedömargruppen. Samarbetet inom Treklövern (Karlstads universitet, Linnéuniversitet och Mittuniversitetet) för återkommande utvärderingar av utbildning, förefaller fungera ändamålsenligt och utgör, enligt bedömargruppen, den bärande stommen i lärosätets kvalitetssystem, där ett systematiskt och externt perspektiv på kvalitetsarbetet säkerställs. Lärosätet har integrerat kvalitetsarbetet i verksamhetsdialogerna på flera nivåer i organisationen – en god ambition med potential att säkerställa en helhetssyn på kvalitetsarbetet. Enligt bedömargruppen bör emellertid lärosätet, i det tämligen nya kvalitetssystemet (fastställt december 2021), utveckla processerna tydligare för en bättre överblick. Systematik och ändamålsenlighet har ännu inte visats tillfredsställande, med ett för litet fokus på kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling i verksamhetsdialogerna, enligt bedömargruppen. Lärosätet bör med sin uttalade ambition att i kvalitetsarbetet använda PDSA-cykeln, tydliggöra vad som konkret ska följas upp och dess koppling till övergripande mål och strategier. Lärosätet bör klargöra styrelsens och rektorns roll i kvalitetsarbetet. Bedömargruppen anser vidare att lärosätet behöver fästa större vikt vid systematik för det utbildningsnära och kontinuerliga kvalitetssäkringsarbetet som pågår i programråd och ämneskollegier mellan de återkommande granskningarna. Lärosätet publicerar information som genereras av kvalitetssystemet och är allmänt tillgängligt på väl strukturerade webbsidor för kvalitet. Ett undantag är emellertid den information som genereras från kursvärderingar och kursanalyser, där underlag och platsbesök visar att informationen inte publiceras och kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt till lärosätets studenter. Bedömargruppen anser detta vara ett utvecklingsområde som lärosätet skyndsamt måste prioritera. Bedömargruppen noterar att lärosätet genom verksamhetsdialoger och medarbetarsamtal kan säkerställa att den undervisande personalen har kompetens som motsvarar utbildningsverksamhetens behov. Rutiner och processer är systematiska och dokumenteras i kompetensförsörjningsplaner på institutionsnivå. Bedömargruppen anser dock att behovet av högskolepedagogisk utbildning bör följas upp oftare och mer systematiskt. Bedömargruppen anser att lärosätet genom sin organisering och decentralisering säkerställer en främjande miljö, där kollegiala organ i nära dialog med prefekten tar ansvar för utveckling av ämnen, kompetens och arbetsmiljö. Lärosätet avsätter också medel för strategiska projekt, utbildning och meritering (särskilt för yngre forskare) samt anordnar regelbunden handledarutbildning - satsningar som bedömargruppen anser utmärkta. Från såväl underlag som platsbesök kan bedömargruppen konstatera att rutiner och processer säkerställer att infrastruktur, studentstöd och läranderesurser är ändamålsenliga. Lärosätet har utvecklade arbetssätt för stödet till studenter, och följer regelbundet och systematiskt upp dessa genom användarfrekvens, enkäter, kursvärderingar och lokalplaneringsdialoger. Det kan finnas behov för lärosätet att på liknande sätt kvalitetssäkra stödet till doktoranderna. Bedömargruppen ser positivt på lärosätets hälsostrateg med fokus på

studenternas arbetsmiljö och understryker vikten av en ändamålsenlig och riktad stödverksamhet, särskilt som lärosätet har ett mycket stort antal distansstuderande och studenter från studieovana hem.

Lärosätet beskriver olika goda exempel och arbetssätt för att skapa goda förutsättningar så att studenterna och doktoranderna kan genomföra utbildningen inom planerad studietid. Bedömargruppen instämmer i att det finns goda exempel, men anser att lärosätet inte systematiskt säkerställer att det finns ändamålsenliga rutiner och processer för uppföljningen, exempelvis vad gäller kursvärderingsprocessen. Lärosätet behöver utveckla aktiviteterna i sig samt rutiner och processer för att säkerställa att studenterna och doktoranderna ska kunna genomföra utbildningen inom planerad studietid, vilket är särskilt angeläget med hänsyn till den stora andelen distansstudenter.

Enligt bedömargruppen är ansvarsfördelningen för utformning, utveckling, inrättande och nedläggning av utbildningar tydligt beskrivet i styrdokument och det utbildningsnära arbetet förefaller vara ändamålsenligt. Dock sätter bedömargruppen ett frågetecken beträffande effektiviteten i den komplexa processen, i sju steg, för fastställande av kursplaner samt att rutinerna skiljer sig åt mellan de båda fakulteterna.

Bedömargruppen finner från underlag och platsbesök att säkerställande av utbildningars utformning och dess genomförande uppmuntrar studenter att ta en aktiv roll i sin lärandeprocess är ett utvecklingsområde för lärosätet. Det förefaller saknas systematiska diskussioner om aktivt lärande och hur det kan utvecklas samt möjliggöra bättre spridning inom lärosätet. Bedömargruppen fick dock vid platsbesöken exempel på att enskilda initiativ utvecklat god praxis för mer aktiv roll i lärandeprocesserna och i examinationer.

Det är vidare bedömargruppens uppfattning att lärosätet arbetar systematiskt för att säkerställa att det i sin verksamhet finns ett nära samband mellan utbildning och forskning. Initialt säkerställs sambandet mellan forskning och utbildning vid inrättande av nya ämnen, huvudområden och nya utbildningsprogram. En styrka är att de återkommande utvärderingarna inkluderar en egenreflektion med åtföljande utvärdering av sambandet mellan forskning och utbildning. Utvärdering görs dock endast vart sjätte år, varför ett utvecklingsområde är att kopplingen mellan utbildning och forskning på ett tydligare sätt bör kvalitetssäkras genom kurs- och programanalyser och följas upp ändamålsenligt.

Bedömargruppen anser att lärosätet brister i att säkerställa att dess utbildningar utformas med utformning av lärandemål. Ett säkerställande av måluppfyllelse av studieresultat och studenternas aktiva roll i lärandeprocesserna utifrån ett pedagogiskt perspektiv kan tydliggöras och utvecklas vidare, exempelvis genom lärosätets gemensamma riktlinjer och vägledning för att utforma lärandemål enligt Bologna-reformen och tillhörande målmatriser. Det är enligt bedömargruppen ett väsentligt utvecklingsområde för lärosätet och starkt kopplat till den högskolepedagogiska satsningen. Bedömargruppen tycker därför att det är angeläget och positivt att lärosätet tagit initiativ till satsning på högskolepedagogisk utbildning, vilket bör inspirera lärarna till ett mer studentcentrerat lärande i utbildning och examinationsformer.

Lärosätets utbildningar på grund- och avancerad nivå (undantaget professionsutbildningar) utvärderas regelbundet genom Treklöversamarbetet medan utbildning på forskarnivå ingår i *Assessment of Research and Co-production* (ARC), i båda fallen i en sexårscykel. Enligt vad bedömargrupper erfar finns det en fungerande förbättringscykel kopplade till utvecklingsbehov som identifieras i de återkommande utvärderingarna, vars resultat dokumenteras tillfredsställande. Trots de etablerade och omfattande utvärderingarna ser bedömargruppen brister i systematik och omfattning mellan dessa granskningar och hur resultat tas vidare i verksamheten. Bedömargruppen anser att bristerna påverkar lärosätets förmåga att mellan de externa utvärderingarna upptäcka potentiella utvecklingsområden kopplat till kvalitetssäkring.

Bedömargruppen anser att lärosätet på övergripande lärosätetsnivå har rutiner och processer för ett systematiskt arbete med jämställdhet, bland annat som moment i den högskolepedagogiska kursen och i handledarutbildning. Jämställdhet följs upp i kursvärderingar och studentenkäter samt utvärderas i de återkommande granskningarna. Bedömargruppen anser emellertid att jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande, är ett fortsatt utvecklingsområde för lärosätet, då såväl kontinuerlig uppföljning som de återkommande granskningarna har ett alltför snävt fokus på jämställdhet genom kvantitativa mått, det vill säga könsfördelning ur olika perspektiv.

Bedömargruppen konstaterar att det på ledningsnivå finns en tillfredsställande relation och dialog med studentkårerna, och att studenterna medverkar i beslutande organ på olika nivåer. Samtidigt anger lärosätet

att det är svårt att tillgodose studentrepresentation på de lägre nivåerna. Bedömggruppen konstaterar från underlag och platsbesök att studenterna inte alltid upplever sig inkluderade. Bedömggruppen anser att lärosätet behöver uppmuntra till ett engagemang hos både lärare och studenter för att tillgodose studentmedverkan i såväl kvalitetsarbetet som i beredande och beslutande organ. Bedömggruppen instämmer med studenternas begäran att lärosätet bör säkerställa ett systematiskt arbete för att skapa förutsättningar och möjligheter för studenterna att engagera sig, bland annat genom att dokumentera lärosätets gemensamma rutiner och processer för studentinflytandet på lärosätets alla nivåer, så att studentinflytandet blir likvärdigt på hela lärosätet för alla studenter och doktorander.

Bedömggruppen konstaterar att lärosätet har hög ambitionsnivå för samverkan med arbetslivet, och ger flera goda exempel på aktiviteter för såväl arbetslivsanknytning som rutiner och processer för uppföljning av densamma. Bedömggruppen kan emellertid se en svaghet i att den decentraliserade kulturen riskerar att aktiviteter, som i sig är positiva, är beroende av enskilda individer, vilket kan leda till begränsat systematiskt erfarenhetsutbyte över ämnesgränserna. Bedömggruppen ser också som ett utvecklingsområde att lärosätet vidgar synen på arbetsliv och samverkan, från möten med arbetslivet till en beredskap att möta förändringar i arbetslivet för studenter och doktorander.”

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av en eller flera personer

Alla elektroniska underskrifter listas i signaturpanelen. De tio första underskrifterna listas även på den här sidan.

Detta dokument med sina elektroniska underskrifter gäller som självständig handling och uppfyller krav på avancerade elektroniska underskrifter enligt eIDAS.

Varje underskrift kan valideras med en PDF-läsare med stöd för signaturvalidering eller med SignPorts valideringstjänst. Andra valideringstjänster kan användas förutsatt att dessa uppfyller de tekniska kraven enligt internationella standarder.

Om dokumentet skrivs ut på papper, eller om dokumentet 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet går att validera.

** Värderna markerade med en asterisk har validerats mot beviset från den legitimeringstjänst som användes för underskriften.*